

PARTS:

Apel·lant : A SAU

Procurador : Sra. HDB

Advocat : Sra. BRT

Apel·lat : Sr. MFM

Procurador : Sra. EAM

Advocat : Sr. JAFS

SENTÈNCIA 062-2020

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President : Sr. ALBERT ANDRÉS PEREIRA

Magistrats: Sr. VINCENT ANIÈRE

Sr. CARLES CRUZ MORATONES

Andorra la Vella, el 23 de juny del 2020.

En nom del Poble Andorrà.-

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra ha vist el recurs d'apel·lació a les actuacions més amunt referenciades.

En la tramitació d'aquestes actuacions han estat observades les prescripcions legals, i ha estat ponent el magistrat **Sr. ALBERT ANDRÉS PEREIRA**, el qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

Primer.- En data 15 de maig del 2019, el Tribunal de Batlles dicta sentència amb la següent decisió:

“Primer.- que estimant parcialment la demanda principal i triomfant la reconvenció en els termes continguts en la fonamentació jurídica de la present resolució, i després d’operar la compensació de crèdits entre els litigants, ha de condemnar i condemna a la societat mercantil andorrana unipersonal per accions “A, S.A.U.” a pagar al Sr. MFM la suma global de dos mil cent setze euros amb trenta-quatre cèntims (2.116,34.- EUROS), sense que hi hagi lloc al còmput d’interessos legals i imposar les costes processals segons preveu el II.- Considerant.

Segon.- contra aquesta resolució es pot interposar recurs d’apel·lació en el termini de tretze dies, presentant la voluntat d’apel·lar davant la secció del Batlle Ponent. Presentada l’apel·lació, el Batlle Ponent emplaçarà per Providència les parts perquè compareguin davant el Tribunal Superior de Justícia d’Andorra per a formalitzar el recurs en el termini de quinze dies remetent així mateix els autes originals.”

Segon.- Contra l’esmentada resolució, la representació processal de la societat A SAU ha formulat recurs d’apel·lació.

En data 10 de setembre del 2019, la representació processal de la societat presenta el seu escrit de conclusions, i en virtut dels arguments que s’hi exposen, demana que es revoqui la sentència d’instància i que es condemni el Sr. MFM a abonar la quantitat de 14.000,15€ amb els interessos legals corresponents des del 25 de juny de 2015, i subsidiàriament des del 17 de febrer de 2016, fins a la data del pagament de la totalitat de l’import degut. Endemés demana que es desestimi íntegrament la demanda reconvençional formulada de contrari, i es

condemni al Sr. MFM al pagament de les costes judicials generades en primera instància incloent els honoraris d'advocat, procurador i pèrits.

Tercer.- En data 7 de gener del 2020, la representació processal del Sr. MFM formula el corresponent escrit de contesta a les conclusions, i segons els motius que hi exposa, demana que es confirmi la sentència d'instància i s'imposi les costes processals d'aquesta segona instància a l'adversa, inclosos els honoraris d'advocat i procurador.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- La part agent ha interposat la demanda inicial d'aquest procés en reclamació de l'import de diverses factures corresponents als seus honoraris professionals derivats de la direcció d'obra d'un edifici situat als carrers X i Y d'Andorra la Vella, així com a la preparació i execució dels dossiers relatius a la propietat horitzontal d'aquell immoble. El defenent, a més d'oposar-se a les pretensions de l'agent, ha reconvingut en el sentit de demanar la condemna d'aquest al pagament de l'import dels treballs de reparació als quals ha hagut de fer front com a conseqüència d'un defecte o vici relacionat amb el disseny i concepció de la canal de desguàs de l'edifici.

La sentència de la Batllia ha estimat parcialment la demanda i la reconvenió en la seva totalitat. Respecte de la primera, ha conclòs que havia prescrit l'acció per reclamar l'import de les factures núm. 255/09, 266/09, 276/09, 293/09, 294/09 i 394/11, que sumen 6.115,37 €. Pel que fa a la segona, ha considerat que les quantitats reclamades pel demandat obeeixen en la seva totalitat a l'existència de vicis de construcció. En conseqüència, després de fer l'oportuna compensació entre les quantitats que acredita cadascuna de les parts respecte de l'altra, ha condemnat la

societat agent al pagament al defenent de la quantitat de 2.116,34 €, més les costes processals.

Front a l'esmentada sentència, la representació de la part agent interposa aquest recurs d'apel·lació, el qual es fonamenta, en síntesi, en les següents al·legacions: a) no es pot considerar prescrita l'acció per reclamar l'import de les factures referides, ja que el propi deutor ha fet pagaments a compte fins al mes de desembre de 2014; b) la demanda reconventional es va contraure a la canal principal de l'edifici, mentre que la sentència ha inclòs altres conceptes que no tenen res a veure amb aquesta qüestió, sinó que es refereixen a despeses de manteniment; i c) en cap cas procedeix imposar-li el pagament de les costes processals, ja que només s'ha estimat en part la demanda principal.

Segon.- Pel que fa a la qüestió de la prescripció, cal tenir en compte que la sentència d'aquesta Sala de 29 de juny de 2017 va declarar que:

“No es discuteix que el termini de prescripció aplicable a la present reclamació d'honoraris d'arquitecte, és el de 3 anys dels artesans i menestrals.

S'ha de recordar que tota prescripció té a la vegada un fonament subjectiu en relació amb la falta d'activitat del creditor, i sobretot objectiu, és a dir la necessitat de donar seguretat i estabilitat a les relacions jurídiques.

Així, és cert que la institució de la prescripció en el seu vessant objectiu està destinada a promoure la seguretat jurídica que no accepta que es deixi durant un temps massa llarg la possibilitat de reclamar el deute. Però, no s'ha de perdre de vista que, en el seu vessant subjectiu, es fonamenta sobre la consideració que al deixar passar el temps el creditor hauria perdut “l'animus conservandi” i per tant hauria abandonat el seu dret. Aquesta darrera consideració té una particular importància al moment de determinar el dies a quo.

Al respecte, la sentència d'instància ha citat in extenso la motivació de la nostra sentència 206/15 del 30-06-2016. No cal repetir-la sinó indicar que la mateixa és

unívoca i defineix un criteri clar en relació al dies a quo del termini. I és que si bé, segons el criteri general, el punt de partida de computació del termini és el moment on el creditor podia exercitar la seva acció de reclamació (teoria de l'actio nata), en un cas on l'arquitecte continua treballant per l'obra contractada amb el client i deutor, el còmput del termini no es pot iniciar fins al moment on hi deixa de treballar. Així, poc importa que la reclamació final integri treballs que es varen realitzar més de 3 anys enrere.

És evident que, de manera general, aquest punt de partida correspon al moment de l'emissió de les factures ja que és lògic que, un cop acabats els seus treballs, el professional emeti la factura corresponent.

En el present cas parlem de reclamacions en relació a una mateixa obra en el marc d'una única relació contractual que es va perllongar al llarg dels anys (per unes raons que no es discuteixen en aquesta alçada, que no són imputables a la societat agent sinó més aviat al defenent) i la qual va donar lloc a l'emissió de factures que van ser discutides i modificades i que van portar al conveni del 19-07-2012 i finalment a les dues factures d'auto. És innegable que el contracte es va continuar executant com a mínim fins al mes de març del 2013, moment en què la demandant va remetre la documentació relativa a l'obtenció de la cèdula d'habilitat de 6 cases.

Per conseqüent, al moment d'emetre les factures reclamades, el termini per reclamar els conceptes que les integren no havia començat a córrer i és amb bon criteri que el tribunal ha decidit desestimar l'excepció de prescripció de l'acció introduïda el 23-07-2013'.

Aplicant en el present cas aquesta mateixa doctrina, s'ha de considerar que la prestació de serveis professionals per part de l'agent al demandant constitueix una relació contractual única, de manera que el dies a quo del termini de prescripció no es va iniciar fins al moment en què aquesta relació finalitzà.

Ara bé, el fet de que es tracti d'una relació única, que s'ha de valorar globalment, també comporta que la interrupció de la prescripció sigui

predicable respecte del conjunt de factures que reclama la part agent i apel·lant. En aquest sentit, convé recordar que, segons la sentència d'aquesta Sala de 24 de maig de 2007:

“La prescripció extintiva origina l’extinció de drets i obligacions patrimonials pel transcurs del temps. Es basa en la presumpció d’abonament o renúncia que la inacció del titular del dret sembla implicar. Té per objecte la seguretat jurídica en no deixar pendent abusivament el dret a reclamació. Per tant, pot ésser interrompuda, tal i com ho preveu el Dret Romà, per un reconeixement tàcit o exprés del deute per part del deutor, o per una manifestació fefaent per part del creditor, de la seva voluntat d’exercir el seu dret, abans que s’esgoti el termini de prescripció”.

En aquest supòsit, el demandat ha vingut realitzant diversos pagaments a compte de l’import de les factures reclamades, cosa que implica un reconeixement tàcit del deute, ja que en cap moment aquests abonaments s’han aplicat a factures concretes i, en conseqüència, no hi ha hagut una específica imputació de pagaments. Aquesta conclusió resulta refermada pel resultat de la prova de confessió en judici (folis 234 i 235), en què el demandat va manifestar expressament, en relació amb els pagaments que va realitzar entre els anys 2010 i 2012, *“que va fer pagaments a compte del deute”*, i, en relació amb els xecs emesos a finals del 2014, que *“això corresponia a un pagament a compte del deute global”*.

En conseqüència, s’ha de concloure que el demandat ha anat realitzant diversos pagaments a compte del deute global que mantenia amb la societat agent, el que implica un reconeixement tàcit del deute que va comportar la interrupció del termini de prescripció, ja que els abonaments periòdics es van perllongar fins al mes de desembre de 2012 i, posteriorment, es van entregar dos xecs el mes de desembre de 2014. És per això que, quan es va introduir la demanda de citació a judici el 30 de novembre de 2015 no havia transcorregut el termini triennal de prescripció. Procedeix, doncs, estimar el recurs d’apel·lació en aquest punt.

D'altra banda, la procedència d'aquestes factures no és discutible, ja que corresponen a treballs de direcció d'obra que es van realitzar efectivament, i a la preparació dels dossiers per a la divisió en propietat horitzontal de la finca. Encara que el demandat considera que aquests darrers treballs ja estaven inclosos en el concepte de direcció d'obra, no es pot compartir aquesta al·legació, ja que es tracta de treballs professionals que tenen una entitat diferent, i així ho ha manifestat el Col·legi Oficial d'Arquitectes d'Andorra (folis 228 i següents) en resposta a la prova documental que va sol·licitar la pròpia part demandada.

Per tot això, s'ha d'acollir la pretensió de l'entitat agent que reclama que es condemni al demandat al pagament de la quantitat de 14.000,15 €, amb els interessos des de la data de la contestació a la demanda.

Tercer.- Quant a la demanda reconvençional, encara que aquesta només fa referència explícita als defectes existents a la canal principal de l'edificació, no es pot oblidar que les factures reclamades corresponen tant a la canal de la coberta de l'edifici principal com a la canal de la coberta de l'espai d'accés a la planta baixa de l'immoble, tal i com posa de relleu el dictamen pericial. En conseqüència, s'han d'examinar el conjunt de les factures que reclama la part que formula la reconvenció.

L'informe del perit considera que les factures que corresponen a treballs realitzats en les canals de recollida d'aigües pluvials, que corresponen a actuacions per corregir els defectes que presentaven, o les filtracions a què van donar lloc, ascendeixen a un total de 4.476,60 €, mentre que les altres factures que reclama el demandat, per import global de 5.524,98 €, són imputables a d'altres conceptes. Malgrat aquesta conclusió del dictamen pericial, la sentència apel·lada ha condemnat l'agent al pagament de la quantitat total reclamada, ja que considera que els altres treballs que el perit no relaciona amb les canals de desguàs, es produeixen *"en un lapse de temps molt curt respecte d'una obra de nova*

construcció, les quals efectivament han de merèixer la qualificació d'inaapropiades i atípiques si no fos d'existir els vicis ocults de construcció afirmats”.

No es pot compartir aquest argument de la sentència apel·lada. Si el dictamen pericial ha analitzat el contingut de cadascuna de les factures que reclama la demanda reconvençional, i ha arribat a la conclusió de que una part d'elles (per import global de 5.524,98 €) no té cap relació amb els defectes que presentaven les canals de desguàs, no es procedent concloure que aquestes factures corresponen a d'altres defectes constructius indeterminats, que la part no ha identificat convenientment en cap moment. En definitiva, no concorre cap element de judici que permeti atribuir a l'agent la responsabilitat d'aquests desperfectes.

En conseqüència, la demanda reconvençional ha de ser acollida només en part, en el sentit de condemnar l'agent al pagament de la quantitat de 4.476,60 €.

La compensació dels respectius crèdits d'ambdues parts presenta un resultat de 9.528,55 euros a favor de la part agent, que haurà d'abonar el demandat amb els corresponents interessos a comptar de la data de contestació a la demanda.

Quart.- L'estimació de la demanda principal ha de comportar la imposició de les costes corresponents al demandat, segons el Codi 7, 51,5, mentre que la mera estimació parcial de la reconvençió no ha de suposar un especial pronunciament sobre les costes produïdes per la mateixa, d'acord amb la Novel·la 82, capítol X.

Quant a les costes causades en aquesta alçada, l'estimació parcial del recurs de la part agent determina que tampoc s'hagi de fer un especial pronunciament sobre les mateixes.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, ha pres la següent

DECISIÓ

Estimar parcialment el recurs d'apel·lació que interposa l'entitat "A SAU" contra la sentència dictada per la Secció Civil del Tribunal de Batlles el 15 de maig de 2019, la qual es revoca, i en el seu lloc:

a) S'estima íntegrament la demanda formulada per "A SAU" contra el Sr. MFM, amb imposició al demandat de les costes processals corresponents, inclosos honoraris d'advocat i procurador.

b) S'estima parcialment la demanda reconvençional interposada pel Sr. MFM, sense fer un especial pronunciament sobre les costes derivades de la mateixa.

c) Condemnar el Sr. MFM a que aboni a "A SAU" la quantitat total de 9.528,55 €, més els interessos legals a partir de 17 de febrer de 2016.

d) No fer un especial pronunciament sobre les costes causades en aquesta instància

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-